١٢٩١ ԻՅԼՈՒԼ Ø ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ԵՒՐՄԻ ԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 1270 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4 ՉՈՐՇԱՄԱԳ 1874

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1874

ՄԵԾՄՈՒԱՑԸ

Իշ պու Մէճմուայը Հավատիս բաղար վէ եօրթու կիւնլէրինտէն մատատա հէր կիւն թապ ու նէշը օլունաճագ տըր։
Սէնէլիկի բէշին օլարագ 2 ատէտ լիրայի օսմանի
Ալթը այլըղը . . . . . 1 » » »
Իւչ այլըղը . . . . . 3 պէյաղ մէճիտիյէ
Գէհէր նուսխէսի 1 ղուրուշա տըր։

ՀԱՎԱՏԻՍ

Իլանաթըն պէհէր սըրասը պիր տէֆալըգ 3 ղրշ։
Իքի տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա իչիւն պէհէր տէֆասընա՝ . . 1 »
Իւչ տէֆասան զիյատէ օլան, վէ զայէթ ուզուն իլանաթ իչիւն այրըճա բաղարլըգ օլունուր։
Ֆայրալարտան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆիւնի, կէօնտէրէն վիրէճէք տիր։

ԱՍՏԱՆԻ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՊԷԼԷՏԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ՆԱՖԻԱՅԸ ՍԱՅԻՐԷՅԷ ՄԻԻԹԱԼԻԳ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԹԱՐԻՃԻՅԷ

ԷՐՄԷՆԻ ԴԱԹՕՂԼԻՔ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Ճէղիրթիլիք վէ Բօմանըն թէրճիւմանը էֆքէարը վէ ալէթի սայըշան վէյչէ տէպլա վէրիլիթա նամ զաղէթա, 238 նումէրօլու նիւսխէսինտէ Սասանպէյնան ալտարը պիր մէքթուպու նէշրը իթմիշ տիր։ Պու մէքթուպուն հէր պիր լուղէթի. եալան վէ տէվլէթին Էրմէնի Դաթօղիք մէսէլէսինտէ իթթիհատ իթտիյի բօլիթիգա ալէյհինտէ պիրեր իֆթիրա տէնիլսէ ճադիզ տիր։ Իմտի պու կիսի մէքթուպ եազան վէ նէշր իտէնէրին նէ էֆքէարա զահիպ օլուպ վէ նէ նիյէթէ մէպնի ումուրու իտարէ խուսուսունա սէրպէսթիյէթ մաթրուպ իթտիքլէրինի, տէվլէթէ վէ տէվլէթին տօթթարընա պիլտիրմէք իւզրէ, մէզքիւր մէքթուպու, եալընըզ ապէսիաթտէն իպարէթ օլան ֆըրդալարընը սարֆը նազար իտէրէք, լուղէթպէ լուղէթ զաղէթամըզտա պէր վեհը ամի տէրճ իլէ տիկէր պիր նուսխէվիզտէ տախի ՀՀՆ խրտաֆլէրինի պիլտիրէճէյիմիզի վատ իտէրիզ։

“Բարիզէ սալթանաթը Սէնիյէ սֆֆիրի նասպ օլունան սատտէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի, Էրմէնի Դաթօղիք մէսէլէսինին հիւանիւ թէսվիյէսինտէն էվվել բայիթախթը թէրք իթթիհատ իսթէմէզ իտի իսկ ատ, մուահիսարէն սֆֆիրի միւշարիւէյհ օլճանիպէ կիթտիյինտէ Էրմէնի Դաթօղիք մէսէլէսինէ ֆայտէյի վէ տէվլէթին սօն գարարլէրինի տախի պիրիքտէ կէօթիւրտիյիւ ումումէն զանն օլունուր իտի։

Հալ պու քի սֆֆիրի միւշարիւէյհին աղիմէթինտէն սօղրա, զաթէն պիզիմ պիրիպ, ֆագաթ Ղիպտիթանէ Էվրոբանըն պիշմէտիյի մատտէյի, եանի Օսմանլընընն . . . Նիւ, ախէր ժեզհէպլէր կէրէք պուրատա վէ կէրէք վիլայէթլէրտէ իսպաթ իթտիրէր։

Լէկէր միւշարիւէյհ Ալի բաշա, տէվլէթի Այիյէնին Էրմէնի Դաթօղիք մէսէլէսինին հալ ու թէսվիյէսի իչիւն վերտիյի սօն գարարլարը Բարիզէ կէօթիւրէմէտի իսկ, պարի Ֆրանսանըն դապինէթօսունա թէէմինաթը լաղմէյի տէվլէթի թարաֆընտան իթտիթիլ իտի։

Ֆագաթ չուրաը ամմէնին մանիմիւ օլսուն քի, Ալի բաշանըն իթտիհատէյի թէէմինաթ, տիրլօմաթճա պիր թազըմ թէէմինաթը ղայրը սահիհէ օլուպ, պունլար իսկ, հիւսնիւ թապիաթ սահիպի օլան միւշարիւէյհ թարաֆընտան թասավուր օլմայըպ, իլա քէնտի տէվլէթի թարաֆընտան մէվզ ըյի իճրայէ գօնուլմուշ տուր։

Ֆիլ վագը, միւշարիւէյհ հազրէթլէրի թէէմինաթլէր ճէպինտէ բարիզէ հէնուզ կիթմիշ իքէն, զայէթլէ թէէսիֆէ չայեան հավատիսլէր ճէպէլի Լիպնանտան վարիտ օլսու, պու հավատիսլէր տեր հալ չէհիրատ նէշր օլունուգտա, գալպէրինտէ զամիր սէրպէսթիյի վէ մէզհէպլէ իլղամը օլանլէր իրրոր ասիլ իլէ տօրուլար։ Շէօյլէքի տէվլէթլու Ռիւսթէմ բաշա հազրէթլէրի պիչարէ Էրմէնի Դաթօղիք բուհպանլարընը ասիաը զօրպայա մահսուս պիր իրշամ իլէ կում իթմէքտէ օլուպ, նէ՝ պու բուհպանլարը քէնտի մանասթըրընտան թարտ իթմէտէն, նէ՝ մանասթըրըն էշեասընը զասպ իթմէքտէն, վէ նէ՝ ատքէրլէրի օղ մանասթըրտա վէ քիլիսէտէ իգամէթ իթտիրմէքտէն ասլա ֆիթթուր իթմէմիշ տիր, վէ պու դասարընը քեաֆի ատտա իթմէյէրէք, պիրտէ պիլիհիւմէ միւքլերի, եշեասը մանգուլէ վէ ղայրը մանգուլէյի սէքուէսթրօ իտիպ, մուահիսարէն ճանիպի Պասը Ալիտէն սատը օլան ֆէրմանը Ալի իլէ Դաթօղիքլէր պաշը վէ բուհանի պիսիսիւ թէսվիյէ օլունան Գասպարեան նամ հերճուածողբիսգօպոսա թէսլիմ իթմիշ տիր։

Պու կիւնքի կիւն եէթմիշէն զիյատտէ բուհպանլար ճէպրէն մանասթըրտան չըգարըլմըշ օլուպ, ճէպէլտէ սէրսերի կէզմէքտէ, վէ պիր ազ կիթմէյէ վէ պիր ազ սըղընճագ եէր իչիւն հասրէթտէ գալմըշլար տըր։ Պու գասար սէֆիլանի կէօրէրէք, Ռիւսթէմ բաշա քէնտի պու հարաքէթինտէն վազ կէչմէմէքտէ, վէ մէյտանը եալընըզ պուլտուզունտան, հալէա մէզհէպլին էշեայը մուզատտէսէօնի այտը ալթընտա չըզնայարագ, պոյունա էնինէ սէյիրթմէքտէ տիր։ Պունտան պաշգա միւշարիւէյհ, մանասթըրտան թարտ օլունան նազբը, քէնտի իտարէսինին հիսապընը Գասպարեանա իթա իթմէսինի, մահպուս վէ ասլը ճէզա թէհտիտլէրի իլէ էմր իթտիքտէն մատտա, արսալարընտա իշլէյիպ վէ մահսուլունու հերեաթիկոսլարա թէսլիմ իթմէյէն քէշիւլէրին պէշիւքլէրինի մահպուսա իլղա իթմիշ, վէ սիրահ գուվվէթի իլէ մէզբիւր մահսուլու ալոշ վէ միւմայիլէյհ Գասպարեանա թէսլիմ իթմիշ տիր։

Ալի բաշա բաշա Բարիզէ կիթմէք իւզրէ թէէմինաթլէր ճէպինտէ պուրատան հարաքէթ իտէր իթմէզ, Մերտինտէ Քիւրսիի Շերիֆէ սատրդ գալան Եէտի պինտէն միւթէճավուզ Դաթօղիքլէրին սէրբիսգօպոսու պուլունան Նազարեան էֆէնտինին ադի, վէ Եէրինէ խարիճատէն կէլէն ալթը գատտար ախէր մէզհէպլիլէրատէն չիզմաթիք բուհպանընը Էրմէնի Դաթօղիք ճէմաաթընա ըէյիսի բուհանի մագամընտա ինթիխապընը միւթէվահի պիր ֆէրմանը Ալի իրսալ իտիլմիշ իտի։ Պեօյլէ պիր հագսըզըդ ալէյհինտէ բրօթեսթօ իտէրէք Դաթօղիքլիկի մուհաֆաղա իթմէք իչիւն, սէրբիսգօպոսու միւմայիլէյհ Տիյարպէքիրտէ մուզիմ վալի բաշա հազրէթլէրինին իգամէթկահընա կիթմիշ, լաքին հիւքիւմէթի մահալլիյի թարաֆընտան թէֆիզըֆ իտիլտիյինտէն, քէնտի նահիյէսինէ կիթմէք իչիւն բուլասաթ ալմայա նայիլ օլմամըշ տըր։

Ալի բաշա Շարդաս օլան Էրմէնի Դաթօղիք մէսէլէսի իւզէրինէ Ֆրանսըզ դապինէթօսունա թէէմինաթ վերմէք իչիւն Ասիթանէտէն Բարիզէ հարաքէթ իտէր իթմէզ, Մերտին սէրբիսգօպոսունուն թէվզըֆը վէ Զըմմար մանասթըրընը զապթը իւզէրինէ, Թրապիզոնտաքի Դաթօղիք մէքթէպի տախի հիւքիւմէթի մահալլէնին էմրի իլէ դարաթտըրըլմըշ տըր։ Մէքթէպի մէզքիւր, պայը՞ա մէզհէպէ տայիր կիմսէյի էօյրէթմէք իչիւն չօճուգ մէքթէպի օլուպ, չունու տերիզքի, հիւքիւմէթ, տիկէր պիր Դաթօղիք մէքթէպի օլա, պու եարարլըղընը եարամազ իտի։ Նասըլ քի տէտիք, մէզքիւր մէքթէպ էճնէպի վէ պաշըճա Ֆրանսըզլարը պու էօյրէտէ ասհապը միւրիւվվէթի սայէսինտէ, թալէհսիզլիքլէրինտէն պու էօյրէտէ դալմըշ օլան ֆագիր վէ էօքսիւզ չօճուգլարա իւլիւմ ու թէրպիյէ էօյրէտիր իտի։ Պէօյլէճէ վալիյի վիլայէթ բաշա հազրէթլէրի մէքթէպի գարատըգտան սօղրա, անընն, հերեաիկոս մուալիմիէր իտարէսի թահթընտա օլարագ, հերեաիկոս չօճուգլարընն տախի օրայա գապուլ օլունտուղու շարթը իլէ աչըլմասընա բուխսաթ վերէճէյինի պիլտիրմիշ տիր, իմտի պու, դարըղըդ պիր մէզհէպի թանըմագ իչիւն ճէպը տէյիլ տիր տէ նէ՞ տիր։

Եէնէ թէքէրրիւր իտէրիմ, հէնուզ Ալի բաշա Բարիզէ կիթմէք իչիւն եօլա չըգար չըգմազ, պունտա պիլէ (Ասիթանէտէ), տէվլէթին կէօզիւ էօնիւնտէ վէնէտիք Մխիթարեան թարիգաթընտան սէքիզ նէֆէր աֆօրօզլու բաբազար, ախէր մէզհէպլիլէր իլէ պիրլէշիպ, մէքթէպի հերճուածող բէնշէպնտէն գուրթարմազ իչիւն, վէնէտիքտէն Սբբահայը թարաֆընտան կէլէն վէքիլ իլէ պէրաբէրինտէ պուլունան իքի ըէֆիքլերինի մէքթէպի մէզքիւրտէն գօվառուլար։

Իմտի կէրէք Ֆրանսըզ գապինէթօսու վէ կէրէք Զամը հազրէթի Շահանէնին բարիզտէ սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի պուլունան բաշա հազրէթլէրինին իչ պու մէքթուպումու գրաաթ իթմէյէ հիմմէթ պույուրմալարընը արզու իտէրիմ, չունքի պու մէքթուպ վասէթասը իլէ թէէմինաթը Օսմանիյէնին վէ ըէսմի վաղարընը զըյմէթինի աղնայաճագլարընը մէմուլ իտէրիմ, ֆագաթ էվրօբա, հիւքիւմէթի Սէնիյէնին, Շարդաս պուլունան Դաթօղիքլերի զուլմ իթմէյէ թայանին օլմուշ օլսուզունա թէէմին օլաղիլիր, վէ տէվլէթի Ալիյէնին պու թարզ պիր հարաքէթի իսկ, մէմուրիքի մահրուսէյի Շահանէնին թէմամիյէթի իչիւն օղ գատտար դան տէօքիւպ, չիմտի տախի թիւրքլերտէն թաղեիք օլան Էրմէնի Դաթօղիք մէսէլէսինին (չունքի պու վէճհ իլէ պիզզտի Ֆրանսա պիլէ թաղեիք օլույօր զըյաս իտիլմէքտէ տիր) հալ ու թէսվիյէսինի արզուլէյէն Ֆըրանսայա պիր իրսամէթ օլմալը տըր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Էզզըյա կիրուհէրի արզալարընտան վուգու պուլան թաագգիպլէրի հասէպկիլէ, ասաքիրի նիզամիյէ վէ զապթիյէտէն պազբարը բիւթպիւ պալէայէ թէրֆի գըլընըբաբ տըր։

— Ճումա իրթէսի կիւնիւ մալէյէ վէ թիճարէթ նազբարը տէվլէթլու բաշալար հազրաթը իլէ, սատտէմլու Հօպարթ բաշա հազրէթլէրի զաթը հազրէթի վէքեալէմբէնահի իլէ միւլազաթ իթմիշլեր տիր։

— Ցերսատէթ Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը վօկէ ճէնապէրի, չէհրիմիզի թէրք իթմէզտէն էվվել Գուրու չէվմէտ քեային Իրան սէֆարէթի սահիպխանէյի այիսինէ ազիմէթլէ, Իրան սէֆիրի ութուֆէթլու Մուհսին խան հազրէթլէրինէ միւլազաթ իթմիշ տիր։

— Սէր մուսահիպի հաղրէթի շէհ-
րիյարի սատէթլու Սէրվէր աղա աղ-
իլէ, եէրինէ խազինէտարը չէհրիյարի
սատէթլու ճէվհէր աղա հաղրէթլէ-
րի նասպ ու թայեին պույրուլմուշ
տուր։

— Մըսըր մէճլիսի ըէյիսի սատ-
էթլու Գլուճի բաշայէ Ավթրիա
տէվլէթի թարաֆընատան պարօն ին-
վանը վէրիլմիշ տիր։

— Զըրիկը Մուղատտէմէյի խայր
իլէ Ֆէթհի պիլէնտ թօր Նիշան թա-
լիմի իճրա իթմէք իւզրէ, Եվվէլքի
կիւն Մարմարայա ազիմէթ իթմիշէր
տիր։

Պունլար ավտէթ իթտիքտէն սօղ-
րա, տիկէր զըրիկը սէֆայինի հիւ-
մայունլարը տախի բէյտէր բէյ Մար-
մարայա կիտիպ թալիմ իճրա իտ-
ճէքլէրի մէրվի տիր։

— Անատօլու ղըթըղը էսնասըն-
տա վուղու պուլան պաղը մուամէ-
լաթընատան նաչի, Էնղարէ տէֆթէր-
տարը սապղ սատէթլու Ասըմ պէ-
յին, շուրայի տէվլէթ դարարիյէ
թահթը մուհաքքէմէյէ այընաճաղը
էվրագը հավատիս միւնտէրիճաղընա-
տան տըր։

— Տէվլէթի Ամէրիկա թէլէկրաֆ մէ-
մուրլէրինին մաաշլարընա զամին օլուն-
մաղ իւզրէ, մալիյէ նէզարէթի ճէլի-
լէսինատէն եէթմիշ պին ղուրուշուն
սարֆ ու իթասընա միւսաատ պույ-
րուլուղու եազըբընշըր։

Պու քէրրէ այընան մաղիւմաթա
կէօրէ, մէպլաղը մէզքիւր սուբէթի
հասէնէ վէ միւթէմիլէտէ մէմուրինի
միւմայիլէյհիւմ մաաշլարընա զամ
ու թազսիմ օլունմուշ, վէ պու զամ-
լար կէչէն մարթատ իթիպար օլու-
նաճաղը մաաշ սահիպլէրինէ պիլդի-
րիլմիշ տիր։

— Իրան սէֆիրի ութուճէթլու
Մոհսին խան հաղրէթլէրի, պիր ա-
յաղընատա պուլունան իլէթատէն պիր
աղ բահաթսըզ օլուուղլարընատան, պիր
դաշ կիւնատէն պէրրու սէֆարէթխա-
նէյէ ազիմէթ իտէմէմէքտէ իմիշ։

— Տիւնքի կիւն սապահլայըն սա-
ամթ պիր բատտէլէրինտէ Պէյիք ա-
տատա պիր քեարկիր խանէսէն ա-
թէշ զուհուր խոպ, էթրաֆը էպնի-
յէտէն խալի պուլունմուզու ճիհէթլէ,
եալընըզ մէզքիւր խանէ միւհիմէրէք
օլարաղ պատարըրըմըշ տըր։

— Գարա քէշ բիշկեահրնատա ինչա
վէ վաշ օլունճաղ եէնի քէօրբիւնիւն
թէրսանէյի ամիրէտէ իմալ օլուն-
մաղտա օլան տուպալարընին իշ ա-
տէտի, բազար իրթէսի կիւնիւ տէնի-
զէ ինտիրիլմիշ, վէ մէզքիւր քէօր-
բիւնիւն ինչասընը միւթէահհիւտ
պուլունան զամ իլէ, միւհէնտիսի
մէզքիւր տուպալարըն տերեայա ին-
տիրիլմիյինտէ հաղըր պուլունմուշլար
տըր։

— Էվվէլքի կիւն Բէրշէմպէ բա-
զարընտա պիր Բուսմ տէլիգանլըսը,
զապթիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինատ
միւսթախէմ խաֆիյէ մէմուրլարընին
պիրիսինին լուզէրինէ զուրշուն տօլու
պիր բէվօլվէր պօշալթմըշ իսէ տէ,
զուրշուն մէմուրու միւմայիլէյհէ թէ-
սատիւֆ իթմէմիշ, վէ մէրգում տէ-
լիգանլը տախի ախշ ու կիրիֆթ օ-
լունմուշ տուր։

— Շուրայի տէվլէթ 'ըէյիսի իւզ-
հէթլու տէվլէթլու ֆեատիվ բաշա
հաղրէթլէրինին, իւսկիւտարատա պիր
զուրէպա հասթախանէսի թէէսիս վէ
ինչա իթտիրմէք թատավվուրունատա
պուլունտուղլարը, վէ մէզքիւր հաս-
թախանէյէ վարիտաթը խատիմիյէ օլ-
մաղ իւզրէ, Եիւզ պին լիրալըզ ադա-
թաթ ինչա վէ իշթիրա պույուրաճաղ-
լարը մանէլ մէմնունիյէ մէմուրիմիզ օլ-
մուշ տուր։

— Պէյիւքտէրէտէ Ավթրիա սէ-
ֆարէթխանէսի մէմուրլէրի, բազար
իրթէսի կիւնիւ Պէյօղլունատա քեարին
սէֆարէթխանէյէ նազլ իթմիշլէր տիր։
Մէկէղունէն Վիէննատատ պուլունան
Ավթրիա սէֆիրի դօնթ Զիչի ճէ-
նոպլէրի, եարընքի բերշէմպէ կիւնիւ
Ցերսատէմէ ավտէթ վէ մուվաղ-
լէթ, վէ տօղրուճա Պէյօղլունատաքի
սէֆարէթխանէյի մէզքիւրէ ադիմէթ
իտէճէք տիր։

— Էվվէլիսի ախշամ Թախտալը-
տա պաղը Բուտիար, Հաքէօյտէ քեա-
յին խանէսինէ կիթմէքտէ պուլունան
պիր սաթընը եահուտկի, պիրմէյիկ
նէ սէպէպտէ մէպնի պիր դաշ եէրին-
տէն եարալատըղլարը իշիսիրմիշ տիր։

— Կէչէնտէ լաղվ իտիլէն Նաբ-
էտատ նամ Պուլկար զաղէթասընին
չիմտիյէ դատար մահպուս պուլունան
սահիպի իմթիյազը, պու քէրրէ մաղ-
հարը ադիվ օլարաղ մահպուստան
չըղմըշ տըր։

— Կէչէն հաֆթաքի նիւսխէէրիմ-
իզին պերլինտէ, պիր սըրմաքէշ չը-
բաղընա ախշամին սաաթ օն իքի բատ-
տէլէրինտէ Պէյօղլունատա Յոհան Ռո-
կեբերան քիլիսասը ճիվարընտա նա-
կէհան տէօրթ թանէ գուրշունլու
սօքա վուրուլտուղունու եազարըղը-
մըշտա, իշպու սօքալարը վուրանըն,
մէրգում տէլիգանլընին չալըշարը
մահալտէ պուլունան պիր ֆիւրտա ու-
շաղին բէֆիքլէրինտէն պիրի օլտու-
ղունու պիլատրմիշ իտիք իսէ տէ,
սօղրատան ալտընըղմըշ սահիհ պիր
խապէրէ նազարէն, իշպու սօքալարը
վուրան, մէրգում ֆիւրտիւն բէֆիք-
լէրինտէն օլմատըղը, վէ եախսա պու-
վուղուաթ մէրգում ֆիւրտիւն թէշ-
վիդ վէ թահրիդի իլէ վուղու պուլ-
մատըղը, վէ հալիյէ պու իշտէ տիկէր
պիր չարկընընն մէտթալի պուլունտու-
ղու թէպէյեիւն իթտիյինտէն, պու
պապտէ թատհիսի ֆէքյիկէթէ իզ-
թիտար դըլընմըշ տըր։

— Հայտար բաշատա վէ վէրի է-
ֆէնտի չայըրընատա, վէ Պալթա լիմա-
նընատա այրը այրը իճրայի թալիմ իթ-
մէքտէ պուլունան ատաքիրի Շահա-
նէնին ճիւմէսի պիրիքտէ պուլուն-
տուղու հալտէ, եազընտա զայէթ
միւքէմմէլ պիր աթէշ թալիմի իճրա
իթտիքտէն սօղրա թալիմէ խիթամ
վէրէճէքլէրի մէտմու տուր։

— Սիւրիա վիլայէթի տախիրին-
տէ Հուրան թարաֆլարընատա, վէ պա
խուսուս վէխամէթի հավասը մէշհուր
օլան Մէզբրով ճիհէթլէրինտէ պու
կիւնլէրտէ խասթալըղը չիտտէթ
պուլմասը, վէ մէմուրինտէն պաղը-
լարընին տախի իշպու խասթալըղ տան
վէֆաթ իթտիքլէրի հասէպլիյէ, Հու-
բան միւթէարրըֆլըղը թարաֆը-
ատան մէրքէզի հիւքիմէթ օ ճիվար-
տա մինատիպ պիր մահալէ նազլ է-
տիրմիշ, վէ մուդատտէմա պաղը Ա-
բապլար թարաֆընատան էհալի հագ-
ղընատա կյղա օլունմուշ օլան խատա-
րաթընին պիր մըդտարը թաղմին վէ
իսթիրատաթ խիլոյի կիպի, պուն-
տան պէօյլէ պիր կէսնա ուլղունուզ-
լուղլարը վուգու պուլմատաղ իւզրէ,
մէրգում Արապլար թարաֆընատան
ըէհին մաղամընատա օն շախս տախի
ճէլպ վէ թէվզիֆ օլունմուշ տուր։

— Թաշրալարատա իճրա ղըլընան
տուխան ինհիսարընին, տիկէր պիր
թարզա թէպտիրիյլէ Ցերսատէթտէ
օլտուղու կիպի թիւթիւն ախշ ու ի-
թասընին միրիյէ հասը օլունճաղը
հաղըգընատա պաղը արաճիֆ չույու-
պուլըրաղ, պունտան տօլայը էքսէր
թիւճճար վէ չիֆթճիլէր թիճարէթ-
լերինի թերք իթմէք նիյէթինտէ օլ-
տուղլարը կիպի, նիզամը ճէտիտ մու-
ճիպինճէ քիմնէնին ֆապրիգա քիւ-
շատ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյի
խապէր ալընընընատա, վէ սաթա-
նաթը Սէնիյէ, Ցերսատէթ ինհիսար
ուսուլինին, սայիր եէրտէ իճրասը
թատավվուրունատա պուլունմայըղ,
թէէսիս վէ նէշր պույուրմուշ օլտու-
ղու, տուխան նիզամը ճէտիտէյէ, ա-
նէ միւթէֆէրրի վաղ օլունան ուսուլ
վէ զավոյիսի թաշրատա հիւնիւ
իճրա, վէ պունտան տօլայը թիւճ-
ճար վէ չիֆթճիլէրէ հէր տիւրլիւ զօ-
ղայլըղլարը իրանէ իթմէքտէ օլտուղու
կիպի, պունտան պէօյլէ տախի պու
խուսուսատա նիզամը տայիրէսինտէ լա-
զըմ կէչէն մուամէլաթի դօղայլըղլարը-
նը իյիֆա իտէճէյինտէն, պունտան
տօլայը քիմնէնին խէյֆ ու թէլաշա
սիւշէրէք, թիճարէթի վէ զիրատաթը-
նա սէրքէթ կէթիրմէմէսինի իրան, վէ
պիր ալ ֆապրիգատարը չօղարմաը-
նա զայրէթ օլունմասը զրաֆընատա պու
քէրրէ քէյֆիյէթ բուսուսմաթ էմա-
նէթի ճէլիլէսինատէն իճատ իտէն մա-
հալլէրէ իշար պույրուլմուշ տուր։

— Թարաֆը Զաթը հաղրէթը վէ-
քեալէթբէնահլատէն, պիլ ճիմլէ վի-
լայաթը ճէլիլէ վալիլեինէ պերեր է-
մընատէյի սամի կէօնտէրիլէրէք,
մէմուրքի մահրուսէյի Շահանէտ
պուլունան Ամերիզա հիւքիմէթի

ՀԵՐՔՈՒՄՆ

ԲԱՆԱԴՐԱՆԱՑ

(1267 ինճի նումէրոսան պաղլէ)

Ահա այսպէս, Գ. Հասունի իր
ձեռքն առած առ բանադրանաց և նզո-
վից չիշը, որ ժամանակէ մը 'ի վեր իր
ժանտատեսիլ կերպարանքը և սպառ-
նացեալ դարշահոտութեամբը զուցէ
զայլը կը դուլացնէր, քանի որ չէր
կոտրած, և զուցէ զայն կրողը դեռ
չօշափելի ընելու հաւանականութիւն
մը կը թողուր, սակայն վերջապէս
կոտրելով, և դուրս զեղեալ ժանտա-
հոտութեամբը շրջակայները և իր
կողմնակիցներն անդամ զզուեցնելով
և դայթակղեցնելով և իրմէ բոլորովին
հեռացնելով, անոր բեկորները զայն
կրող ձեռքն վերաւորեցին. առանց
ուրիշներու փոքրիկ մնաս մը հասցնե-
լու և առանց այլ եւս իր և ազգին մէջ
միութիւն և սիրոյ հաւանականութիւն
մը թողլու։ Արժանահաս պատուհաս
դիտութեամբ մեղանչողաց, և կա-
մաւ կուրացելոց։ Գ. Հասունի կոր-
ծանման, և իր անիրաւ դատին խա-
պառ վճռանալուն, և ապրղ այնն կողմին
երկնից այցելութեան, և նոյն իսկ
երկրաւոր յաջողութեանց հանդիպե-
լուն իսկական պատճառ և առիթ առ
բանադրանքն եղաւ. Օսմանեան տէ-
րութիւնը լաւ ըմբռնեց անոր մէջ
պարունակեալ խաբեութիւնները,
անկէց իրեն իրաւանց և պատուոյ
գէմ հասած անարդանք և նախա-
տինքը, ասկէց Եւրոպական տէրու-
թիւնք աւելի ուշադրութիւն և կա-
րեւորութիւն տալու ստիպուեցան
յուզուած դատին, այս պատճառ ե-
ղաւ այլոց Քրիստոնեայ ազգաց կա-
րեկցութիւն և ցոյց տուած բարե-
հաճութիւն առ ազգն, ասկէց ճշմա-
րիտ հաւատացեալք յայտնապէս ըմ-
բռնեցին Գ. Հասունի ինչ ոգւոյ տէր
ըլլալը, որ եթէ ճշմարիտ հովիւ և
հայր հասարակաց եղած, և ճշմար-
տապէս իբր բանադրանաց հետեւու-
թիւն, հոգւոյ յաւիտենական դա-
տապարտութեանը հաւատացած ըլլար
անշուշտ ետ կենալու էր յաւիտենա-
կան չարեաց և դատապարտութեան
միջնորդ և դործիք և պատճառ ըլ-
լալէ, և դէթ անմեղաց և այնչափ
անպարտ արեան խնայելու էր, նմա-
նելով այն Աստուծոյն որ Սոդոմ Գո-
մորի մէջ անդամ, եթէ տասն արդ-
ար միայն դտնուին, 'ի չնորհս ե-
նէ սէպէպէ մէպնի պիր դաշ եէրին-
տէն եարալատըղլարը իշիսիրմիշ տիր։

— Կէչէնտէ լաղվ իտիլէն Նաբ-
էտատ նամ Պուլկար զաղէթասընին
չիմտիյէ դատար մահպուս պուլունան
սահիպի իմթիյազը, պու քէրրէ մաղ-
հարը ադիվ օլարաղ մահպուստան
չըղմըշ տըր։

— Կէչէն հաֆթաքի նիւսխէէրիմ-
իզին պերլինտէ, պիր սըրմաքէշ չը-
բաղընա ախշամին սաաթ օն իքի բատ-
տէլէրինտէ Պէյօղլունատա Յոհան Ռո-
կեբերան քիլիսասը ճիվարընտա նա-
կէհան տէօրթ թանէ գուրշունլու
սօքա վուրուլտուղունու եազարըղը-
մըշտա, իշպու սօքալարը վուրանըն,
մէրգում տէլիգանլընին չալըշարը
մահալտէ պուլունան պիր ֆիւրտա ու-
շաղին բէֆիքլէրինտէն պիրի օլտու-
ղունու պիլատրմիշ իտիք իսէ տէ,
սօղրատան ալտընըղմըշ սահիհ պիր
խապէրէ նազարէն, իշպու սօքալարը
վուրան, մէրգում ֆիւրտիւն բէֆիք-
լէրինտէն օլմատըղը, վէ եախսա պու
վուղուաթ մէրգում ֆիւրտիւն թէշ-
վիդ վէ թահրիդի իլէ վուղու պուլ-
մատըղը, վէ հալիյէ պու իշտէ տիկէր
պիր չարկընընն մէտթալի պուլունտու-
ղու թէպէյեիւն իթտիյինտէն, պու
պապտէ թատհիսի ֆէքյիկէթէ իզ-
թիտար դըլընմըշ տըր։

— Հայտար բաշատա վէ վէրի է-
ֆէնտի չայըրընատա, վէ Պալթա լիմա-
նընատա այրը այրը իճրայի թալիմ իթ-
մէքտէ պուլունան ատաքիրի Շահա-
նէնին ճիւմէսի պիրիքտէ պուլուն-
տուղու հալտէ, եազընտա զայէթ
միւքէմմէլ պիր աթէշ թալիմի իճրա
իթտիքտէն սօղրա թալիմէ խիթամ
վէրէճէքլէրի մէտմու տուր։

— Սիւրիա վիլայէթի տախիրին-
տէ Հուրան թարաֆլարընատա, վէ պա
խուսուս վէխամէթի հավասը մէշհուր
օլան Մէզբրով ճիհէթլէրինտէ պու
կիւնլէրտէ խասթալըղը չիտտէթ
պուլմասը, վէ մէմուրինտէն պաղը-
լարընին տախի իշպու խասթալըղ տան
վէֆաթ իթտիքլէրի հասէպլիյէ, Հու-
բան միւթէարրըֆլըղը թարաֆը-
ատան մէրքէզի հիւքիմէթ օ ճիվար-
տա մինատիպ պիր մահալէ նազլ է-
տիրմիշ, վէ մուդատտէմա պաղը Ա-
բապլար թարաֆընատան էհալի հագ-
ղընատա կյղա օլունմուշ օլան խատա-
րաթընին պիր մըդտարը թաղմին վէ
իսթիրատաթ խիլոյի կիպի, պուն-
տան պէօյլէ պիր կէսնա ուլղունուզ-
լուղլարը վուգու պուլմատաղ իւզրէ,
մէրգում Արապլար թարաֆընատան
ըէհին մաղամընատա օն շախս տախի
ճէլպ վէ թէվզիֆ օլունմուշ տուր։

— Թաշրալարատա իճրա ղըլընան
տուխան ինհիսարընին, տիկէր պիր
թարզա թէպտիրիյլէ Ցերսատէթտէ
օլտուղու կիպի թիւթիւն ախշ ու ի-
թասընին միրիյէ հասը օլունճաղը
հաղըգընատա պաղը արաճիֆ չույու-
պուլըրաղ, պունտան տօլայը էքսէր
թիւճճար վէ չիֆթճիլէր թիճարէթ-
լերինի թերք իթմէք նիյէթինտէ օլ-
տուղլարը կիպի, նիզամը ճէտիտ մու-
ճիպինճէ քիմնէնին ֆապրիգա քիւ-
շատ իթմէյէ ճէսարէթ իտէմէյի
խապէր ալընընընատա, վէ սաթա-
նաթը Սէնիյէ, Ցերսատէթ ինհիսար
ուսուլինին, սայիր եէրտէ իճրասը
թատավվուրունատա պուլունմայըղ,
թէէսիս վէ նէշր պույուրմուշ օլտու-
ղու, տուխան նիզամը ճէտիտէյէ, ա-
նէ միւթէֆէրրի վաղ օլունան ուսուլ
վէ զավոյիսի թաշրատա հիւնիւ
իճրա, վէ պունտան տօլայը թիւճ-
ճար վէ չիֆթճիլէրէ հէր տիւրլիւ զօ-
ղայլըղլարը իրանէ իթմէքտէ օլտուղու
կիպի, պունտան պէօյլէ տախի պու
խուսուսատա նիզամը տայիրէսինտէ լա-
զըմ կէչէն մուամէլաթի դօղայլըղլարը-
նը իյիֆա իտէճէյինտէն, պունտան
տօլայը քիմնէնին խէյֆ ու թէլաշա
սիւշէրէք, թիճարէթի վէ զիրատաթը-
նա սէրքէթ կէթիրմէմէսինի իրան, վէ
պիր ալ ֆապրիգատարը չօղարմաը-
նա զայրէթ օլունմասը զրաֆընատա պու
քէրրէ քէյֆիյէթ բուսուսմաթ էմա-
նէթի ճէլիլէսինատէն իճատ իտէն մա-
հալլէրէ իշար պույրուլմուշ տուր։

— Թարաֆը Զաթը հաղրէթը վէ-
քեալէթբէնահլատէն, պիլ ճիմլէ վի-
լայաթը ճէլիլէ վալիլեինէ պերեր է-
մընատէյի սամի կէօնտէրիլէրէք,
մէմուրքի մահրուսէյի Շահանէտ
պուլունան Ամերիզա հիւքիմէթի

ինքն 'ի Քրիստոսէ իսկ նզով լինել
վասն եղբարց և ազգականաց խնդ
ըստ մարմնոյ։ „Հռովմ. Գլ. Թ. 1-4։
Ոչ թէ միայն քանի մը տարուայ կամ
չարասիրտ անձանց առջեւ, այլ նաեւ
եթէ հարկ ըլլայ, բոլոր աշխարհի
առջեւ ալ, նզովուածի մը պէս սեպ-
ուիլ, աս բանը՝ ճշմարիտ Քրիստո-
նէի մը, եւս առաւել աւետարանի
պաշտօնէի մը համար, ճշմարտապէս
փառք, և խոկապէս պարծանք է։
Երբ ըլլայ այս 'ի պատճառս Քրիստո-
սի, վասն արդարութեան, վասն ի-
րաւանց, վասն դատաստանի, վասն
սիրոյ եղբարց, վասն ազգի և հայ-
բենեաց, և վասն ամբողջ և անարատ
պահպանութեան սուրբ և նուիրա-
կան և հաստատեալ կանոնաց և հը-
նաւանդ օրվորութեանց Արեւելեան
Ս. Եկեղեցւոյ, որ այնչափ իմաստուն
և սուրբ և նշանաւոր Հայրապետներ
և արեամբ չափ նահատակեալ ան-
սուտ վկայներ ունեցաւ իսկզբանէ
իւր հաստատութեան մինչեւ ցյետին
ժամանակս, և ոչ եթէ հիմակուան
նորամուտ և ինքնահնար բեվերսու-
բուսի դրութեան պէս Պառնասոյին
Հասունի և Բիւխմի նման վկայներ և
Ջատագովներ և հեղինակներ։

Իրաւամբ այսպիսի նզովից հա-

միճթէմէասը թէպասսընդն տախի թասարրուֆու էմիազ խէպիլէճէք-լէրինէ տայիր էմրի ալի պույրուլմուշ տուր։

— Կէչէնտէ Պանարբմատա վուգու պուլան եանդընտա տիւչարը սէֆալէթ օլան հարիզ զէտէկեան հազդընտա պիր ՝մուրիւվէթ ու ինայէթ օլմազ իւզրէ, պիր մահ միւտէթինտէ Պանարբմայա նազլ օլունճազ քէրէսթէ վէ թախթաան կէօմրիւք ըուսումու ալընմամասը հիւքիւմէթի Սէնիյէ թարաֆընտան էմր օլունմուշ տուր։

ՏԷՐԴՕՍ ՍՈՒՅՈՒ

Կէչէնլէրտէ, իզզէթլու Թրընօ պէյ հազրէթլէրի թարաֆընտան Տէրդօս սույունու սէյր ու մուայէնէ իչիւն տավէթ օլունան օթուզ դատար զէվախ, Լայտ գումբանեասընդն վուլդան նամընտաքի վաբօրունա բաքիպ օլմուշլար, վէ վաբօրու մէզքիւր Դուրչէվէ, Եէնիքէյ, վէ Թարապեայա ուղրատրգտան սօղրա, Նիհայէթ սահթ ալթը պուչուգ բատտէլէրինտէ Պիւյիւքտէրէյ մուվասլէթ իթմիշ տիր։

Եէվմի մէզքիւրտէ հավա վէ տենիզ խայլըճա սէրթ օլտուզունտան, վաբօրու մէզքիւր Գարա պուրնու բիշկեահընա կէլիպ, տէմիր ամբընճայա տէկին խայլի միչքիլտի չէքմիշ իսկ տէ, վաբօր տէրունինտէքիլէր սալիմէն տահիլ չըդմըշլար տըր։

Միւմայիլէյհիւմ վաբօրտան չըդտըդտան սօղրա, էվվէլա ֆէնէրին տիպինտէ քէնտիլէրինէ պիր թատմ քէչիտէ դըլընմըշ տըր։ Պատէհու պիլինիւրլէ հաղրբուն, եօղարբն մինատիպէթսիզ վէ չէբէրիզ պուլունմասը մինատիպէթիյէ, մահտի մազատէ դատար եատա կիթմէյի թէրճիհ իթմիշլէր տիր։ Միւմայիլէյհիւմ նէհրի մէզքիւրէ վիսուլլէրինտէ, միթատտիտ դուրպազըլարընը զայէթ թատճիւպանէ սէյր ու թէմաշա պույուրմուշլար տըր։ Վէ օրատա պուլունան իբի սանատալ բաքիպէն պիր սահթ դատար նէհրի տօղաշմըշլար։ Վէ հեր քէս մէզքիւր սույուն լէզզէթինէ պագմըշ տըր։ Վէ հեր նէ դատար ալէսսէվիյէ պու սույու թամամը պուլմուշլար խէ տէ, ֆագաթ պէնալէրին սույունատան իչէնլէր, պունուն անտէն տահա չօղ իւսթիւն օլտուզունու իդրար իթմիշլէր տիր։

Մուավխարէն, Ինկիլթէրրա վիս դօնսիլիս մէզքիւր սուատան միթատտիտ չիշէլէր տէրունինէ տօղտուրարազ, Լօնտրայա իրսալ իթմէք իւզրէ քեաֆֆէսինի տախի մէօհիւրլէթմիշ տիր։ Վէ վազատա իշպու Տէրդօս սույունու մանտալը վէ ինէքլէր իչմէզլէր տէյու պիր թէվաթուր շույու պուլմուշ խէ տէ, ֆագաթ պու թէվաթուրուն ասլ ու էսասը օլմայըպ, հաթտա մէզքիւր հայվանլարըն պու սույու պիլա ֆիթրաթ իչմէքտէ օլտուգլարը հաղրբուն թարաֆընտան կէօրիւլմիւշ վէ թատտիգ դըլընմըշ տըր։ Վէ քէյֆիյէթ պիլէ էկէր մէզքիւր Տէրդօս չայը քէնտիլէրինէ եազընը օլա, հեր զէման անտէն խսթիմալ խտէեքլէրինի պէյան ու իֆատտէ իթմիքլէրի կիպի, սույուն իչինտէ պիր չօղ թամամը սու պաղըգլարը իլէ սիւրիւք պիլէ կէօրիւլմիւշ տիր։

Պու իֆատտամընդան, Տէրատտէթ կէթիրիլէճէք Տէրդօս սույունուն էյի օլուպ, հաթտա ֆէնէճ տատի իգթիզա խտէն պաղը թէտտապիր մէվգըյի իճրայէ դօնուլտուզունտա պու սույուն զայէթ կիւզել վէ իչիլիր պիր սու օլապիլէճէյի աղնաշըլըր։ Իշթէ պու խուսուսա տայիր Լէվանթ Հերալտ զազէթասընտա կէօրիւլէն իֆատտամ։

“Տիւնքի կիւն Տէրդօս չայը սէյր ու մուայէնէ իտիլտի։ Ինկիլթէրրա վիս դօնսիլիս մէզքիւր նէհրին սույունատան, նիւմունէ մազատընտա օն սէքիզ տատտա չիչէ տօլատուրտու, վէ պու նիւմունէլէրի հալը ու թէսվիյէ իթմիրմէք իւզրէ պաշղա պաշղա մահալլէրէ իրսալ իտէրէք, մէզքիւր սունուն մազարրամը օլուպ օլմասընը, մահալլամը մէզքիւրէտէն օլխուսուսա տայիր վարիտ օլան բաբօրթօտան թէպէյեիւն իտէճէք տիր։ Պուչայ, այնը Մ. Պաթմանընդն թարիֆ ու վասֆը մուճիպինճէ տիր։ Շէօղլէքի, տօղրուտան տօղրու նէհրի մէզքիւր սույու իսթիմալ օլունճազ օլուր իսէ, պիր մաղարրամ վազի օլմազ։ Եալընըզ պու սույուն պիր նօգսանը վար իսէ, օ տախի հաֆիֆճէ ֆազտի պէլլի օլմազ տէրէճէսինտէ թուզլու վէ աճը օլմասը տըր։ Շիմտի պու սույու Տէրսաատէթէ կէթիրմէզտէն էվվէլ, անը քիւլիյէն թամամը յա թահվիլ իթմէյի տիր, վէ պունուն միւմքիւն օլուպ օլմամասը ուսուլու ֆէնն իլէ դարարկիր օլասիլիր։”

Իշթէ Դուրիյէ տ'Օրիանընդ պու սպապտէ օլան էֆքէարը։

“Ցավէթլիլէր նէհրին պիր դըսընը տօղաշարազ, պաշղա պաշղա մահալլէրտէ սույուն թամամընա պազտըրար։ Միւմայիլէյհիւմին իֆատատընճա, պու սուտա ճիւզիճէ թուզ լէզզէթի պուլունուպ, հալպու քի էկէր նէհրի մէզքիւրիւն տէնիզ իլէ օլան իլհազիյէթի դամթ խիլէճէք օլուր իսէ, կիւզէլճէ վէ տալա մաղարրամը օլմազ տըրը։ Գունունա պէրաբէր Տէրդօս սույունուն պէնալէրին սույունատան չօղ ալէա օլտուզուտա ինքեար օլունմազ։ Պու տէտիկիմիզի, պիզզթի Տէրդօս սույու իլէ պէնալէրին սույունու իչէնլէր իդրար իթմէքտէ տիրլէր։ Զայրն իչինտէ դուրպազը վէ պալըդ պուլունուպ, հայվանլար իսէ, անտէն սու իչմէքտէ, վէ սապօն զիյատէսիյլէ քէօրիւրմէքտէ տիր։

“Պու հալտէ խալիսանէ մէմուլ իտէրիզ քի, Տէրդօս սուլարընդն վէ եախօտ իմթիյազ սահիպլէրինին խասիլէրի արթընդ սիքիրթէ թէնէզզիւլ իտէրլէր։

Բրօկրէ տ'Օրիան վէ սայիր Զազէթալար տախի հէման Լէվանթ Հերալտ վէ Գուրիյէ տ'Օրիան զազէթալարընդն էֆքէարընտա պուլունտուզլարընտան, պու խուսուստա անլէրին տախի Տէրդօս սույունա տայիր զազէթալարընտա նէյր իթմիքլէրի պէնալէրի թէրճիմէ իթմէյի զայիտ ատտ իտէրիզ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Բարիզ 15 սեպտեմբեր։

Լոհամը ում. աչքը		44-95
„ „ դաբանը		44-90
Իսթիդրաշ	1865	340-
„	1869	292-
„	1873	273-20
Շըմէնտրֆէր ըումէլի		118-71
Իսթալեա ֆօնտսու		66-40
Բանքի 3 %		64-15
„ 5 %		99-80
Լօնտրա իւսթիւնէ դամիօ		

ԶԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ 13/2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ

Լոհամը ում. դաբանը		48-33
4 սեպտեմ. սապահ աչքը		48-30
Լէնիւքէք		
Լենաշաղը		
Իսթիդրաշ	1863	334
„	1865	336
„	1869	280
„	1872	82 1/8
„	1873	266
Բրէսի ժէնէրալ	լիրա	9-38
Սօսիէթէ ժէնէրալ ադսիօն	„	7- 5
Սօսիէթէ Օթթօման դուբ. քէ.	„	4-26
Սթամպոլ պանդ. ադ. Լ. Օս.		4-38
Շէմէնտրֆէր հիս. էսկի ֆր.		116 1/4
„ էէնի		90
Թրամվայ հիս.		5- 5
Բրէսի Հէլէնիկ սգօնթօ ֆր.		
Լօրիում մատէնի ադսիօնլարը		
Գուրան սգօնթօսու	%	
Ադճէ ֆայիզի %	զուրուշ	12
Բէբօր	փարա	11
Հէվալէսիդ		8 1/2

ԱԴՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Ինկիլիզ լիրասը	109- 7
Ֆրանսըզ 20 ֆրանքլըդ	87- 8
Բոզ	89-12
Դրըմից ալթունու	51-22
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարդը	101-
Մէճիտիյէ ֆարդը	104- 5
Պաղըր	127-20
Պէշիկ	104-30
Դարպօն դայիմէսի	

մոր կրնանք ըսել, թէ այս էր “ժամ և իշխանութիւն խաւարի” և թէ “այժմիկ իշխան աշխարհս այսորիկ ընկեցի արտաքս”, զուցէ ասս հրապարակական թշնամանաց և սոսկալի անիրաւութեան երկայնատիս համբերութեամբ տանիլը, ըստ իբր բոլորանուէր ոգեկիզ մը 'ի քաւութիւն և 'ի թաղութիւն մեղաց, որով բարձրեալն Աստուած հաճի զթալ իր սիրելի ժողովրդեան և քնարեալ հօտին վրայ, որ այսչափ ժամանակներէ 'ի վեր ցաւոց և հալածանաց անդունդի մը մէջ ընկղմած անհանգիստ կը տագնապի հօր և հովուի արտաքին անուն և կերպ և գլեստ, բայց ոչ երբէք ներքին հոգի, զութ և խընամք և իրաւունք ունեցող Անհատի մը ձեռքէն։ Ո՞ տայր, որ ասս հարուածիս և մարգկային անգութ խըստութեան վրայ, անցնէր ասս խեղճ ազգին վրայէն ժիանդամ ընդ միշտ երկնից բարկութիւնը, և վերնար խաղաղ ՁԱՐՆ 'ի միջոյ։

Ուստի 8. Բահանայք, թեպէտեւ եթէ Քրիստոնեայք ներեցին, և կը ներեն և պարտական են ներելու քրիստոնեայ, իրենց պատուոյն, ասոիճանին, և որ աւելին է, իրենց հաւատոյ անարատութեան դէմ ա-

նարդ ոգոյ, թեպէտեւ կըսեմք, յանձնեցին իրենց դատն և դատաստանը ամենակալ դատաւորին անաչառ արդարութեան. անոր, որ ամենուրեք ներկայ ըլլալով, և գտադէտ և քննիչ երիկամանց և խորհրդոց, ինքն իւր անսահման ողորմութեամբ և արդարութեամբ կարող է 'ի դէպ ժամանակի յայտնել զարդարութիւն և զիրաւունս և զանմեղութիւն, որոնց ինքն է տէր և Աստուած և պաշտպան, և աղատել իր եկեղեցին ասս բարոյական հալածանաց խստութենէն, որ քան զնիւթականն աւելի դառն, խիստ և ճնաստակար եղաւ։ Սակայն և այնպէս, 'ի բժշկութիւն եւեթ խոցի մտաց ակարաց, և 'ի յանդիմանութիւն ճշմարտութեան առաջի բոլոր աշխարհի, հարկ կը համարիմք լռութեամբ չանցնիլ այն քանի մը կարեւոր կէտերն՝ որ այս անիրաւ և անկանոն դարձոյն և համարեալ դատաստանքոյն ոչնչութեան կնիքներն են։

Զ.

Բանադրանաց վրայ առանձին խորհրդածութիւն մը.

Եկեղեցական պատմութիւնն ունեցաւ իր էջերուն մէջ այսպիսի յաւալի օրինակներ, որոնք աւելի անկանոն բռնութեան և կրօնքի տարապարտ նախանձայուզութեան զեղծմունքներ են, քան թէ օրինաւոր իշխանութեան ներդործութիւնք։ Ի մասնս բաւական է յիշել Անտիոքայ երկուց Հայրապետաց նշանաւոր օրինակը, որ մի և նոյն ժամանակ 'ի մի և նոյն Աթոռն Անտիոքայ աթոռակալեցին, և որոնց մին էր Ս. Մելիտոս բուն օրինաւոր աթոռաժառանգ, բայց դատապարտեալ և նզովեալ և հալածեալ յլերջին չունչ կենացն 'ի Լատինացւոց և 'ի Պապէն Հռովմայ իբրեւ հակաաթոռ, բայց իբրեւ սուրբ ծանանչեալ զկնի մահու 'ի նոյն իսկ Լատինացւոց, և երկրորդն Պաւլինոս, Չատաղուեալ և պաշտպանեալ 'ի Լատինաց և 'ի Պապէն իբրեւ օրինաւոր Հայրապետ ցյետին կէս մահուանն, սակայն ետքէն մերժուած ու դատապարտուած, իբրեւ հակաաթոռ Ս. Մելիտոսի։ Եւ իրաւամբք։ Վասն զի, որ և իցէ վճիռ

հիմն պիտի ունենայ իրեն արդարութիւնը. արդարութիւնը՝ դատաստան կ'ենթադրէ, դատաստանը՝ օրինաւոր և անաչառ քննութիւն, և լիակատար ծանօթութիւն ամենայն հանգամանաց դատին, և փաստ և տպացոյց։ Ինչպէս պատիժն ալ յանցանք, և յանցանաց նիւթոյն համեմատ, պէտք է որ պատիժն ալ ծանր կամ թեթեւ ըլլայ։ Իսկ առանց դատաստանի և քննութեան, և առանց ծանօթութեան կամ յանցանաց, և նիւթոց, և կամ նիւթոյն համեմատութենէ դուրս տրուած որ և իցէ վճիռ, եւս առաւել պատիժ՝ անիրաւ է և ոչինչ։

Ներկայ բանադրանաց դիպուածը ասս ամեն օրինաւորութեան կերպարանքէ զուրկ ըլլալէ 'ի զատ, հետեւեալ էական պակասութիւնները կը բովանդակէ։ Եւ նախ,

Կարծեցեալ վճիռը՝ 1870 մայիս 20 թուականաւ յանձն Ս. Պապին եկած կոնդակին վրայ հիմնեալ է։

ԻԼԱՆԱԹ

ԳՐՈՒԱՍԱՆ ԹԷԱԹՐՕՍՈՒ

1874 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4 ՇԱՐՇԱՄՊԱ

Պու կիճէ սուրէթի ֆեվգէլատէ՝ ԱԹԹԻԼՕ վէ Էնրիքէթթա Սապաթթինի նամ իքի քիւչիւք չօճուգլարը մէնֆատթընա օլարադ իքի ֆասըլտան իպարէթ, «Լի Ցբացցյագամինէ տէլլա Վալլէ տ'Ասոմա» նամ պիր տրամ՝, վէ ֆասըլլարը ամա եէրլէրինտէ մէնֆատթ սահիպլէրի պիր՝էր նութգ իտէճէքլէրինտէն, պու պապատէ հիչ չիւպհէմիզ եօգ տուր քի, պիլճիւմլէ թէաթրօքէրվէրան քէնտի մէվճուտիյէթլէրի իլէ, պու քիւչիւք յտունճուլարա լապրմ օլան թէշվիգ վէ ղայրէթի գաթան տիրիզ իթ՝ճիպէր։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՇԽԱՐՀ

ԿԱՄ

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԱՏ ԲԱՆՏ

ԵՒ ԿԱՄ

ՀՈՍ ՈՒ ՀՈՆ

ԳՐՈՒԱԾՔ

ՑԱՐՈՒԹԻՒՆ Զ. ՄԱՆՈՒԿԻ

ԱՄԱՍԻԱՅԻՈՅ

Պու. բէսալէ, պիլճիւմլէ քիթապճըլարտա սաթըլմագտա տըր։

ՔՈԹԷՆ ՏԻԿՆՈՑ

ԱՔՍՈՐԱԿԱՆԱՑՆ Ի ՍԻՊԷՐԻԱ

ՎԷՊՔ

ԹԱՐԳՄԱՆԵԱՑ

Հ. ԵԴՈՒԱՐԴ Վ. ՀԻՒՐՄԻԶԵԱՆ

ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՇԻՐԱԿԱՑ

Կէչէն ասրըն էվայիլինտէ քէսպի չանու չէօհրէթ իթմիշ օլան չէօհրէթչուար մատամ Քօթէն նամ ֆրանսըզ միւէլլիֆին թէէլիֆքէրտէլէրինտէն էն էվվէլի վէ էն զիյատէ օղումայա չայանը օլուպ, պու տէֆա մուսայիլէյհ սէրբիսգօպոս թարգֆընտան լիսանը մատէրզատըմըզ պուլունան Էրմէնեան գրաբառ լիսանընա պիթթէրճիւմէ, Վէնէտիկ Մխիթարեան թարիգաթը մանթպասընտա զայէթ կիւվէրճէ թապ օրմուշ օլուդունտան, սաթըլըբ Սեղբոս խանընտա թարիգաթը մէղքիւրէնին քիւթիւպխանէսինտէ, ֆիյ 1 ֆրանգ։

Կէրէք ըէսալէ, կէրէք քիթապ, կէրէք իլանաթ վէ թէզքիրէլէր, վէ մուհասէպէ էվրագլարը վէ ճէնազէ պիլէէթլէրի, Պէյօղլունտա Շիչլի սօղաղընտա Պօղոս Քիրիչճեանընն թապխանէսինտէ, թէմիզ վէ էհվէնն պահա իլէ պասըլըր, կէրէք Էրմէնիճէ հրուֆաթ վէ կէրէք Օսմանլըճա վէ Ֆրանսըզճա վէ հէր նէ լիսանսան օլուր իսէ օլսուն թապ օլունուր։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՑԷ

ԻՇՊՈՒ 1874 ՍԷՊՏԵՄԲԵՐ 1 ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԻՒՆՏԷՆ ՆԻՀԱՅԷԹԻՆԷ ԳԱՏՃՐ

ՊՕՂԱՋ ԻԶԻՆԷ ԻՇԼԷՑԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱԲԷԹԼԷՐԻ

(Փաղար կիւնէրինդէն մատրա) Բուռնալ ճանիպնդէն տէօբէրէտ եէնէն վաբօրլարըն վագթը — հարէտէներէրէվ օղայտաճէլարը էսկիճէր։

Ս. Տ. Ն.°

11 45 Եէնիմահալլէսէն Մէզարպուրնու. Պէօյիւքտէր. Քիրէճտ. Թարապ. Եէնիք. Միրկ Ր. Հիս. Պէպէք։ (Սեպտեմբեր 16 տա սաաթ 12 տէ)։ 33

12 30 Եէնիմահալլէսէն Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Խթէն. Պօյանը. Ր. Հիս. Պէպ. Արնա։ 32

1 — Ր. վէ Ա. Գավաղը. Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիքէօյ. Միրկէօն. Ր. Հիսար. Պէպէք։ 18

2 — Եէնիմահալլէսէն Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնի. Միրկէն։ (Ճումաա կիւնլէրի Ր. Հիս. վէ Պէպէյէ սաաթի ուղրայանագ։ 34

2 15 Գավաղլարտան Մէզարպուրնու. Պէօյիւք. Թարապեա. Պէյզօղ. Սիմէն. Պօյանըք. Ր. Հիսար. Պէպէք. Օրթա. (իշպու նէօպէթի ճիւմաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ)։ 20

3 15 Եէնիմահալլէսէն Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Միրկէօն Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։ 33

4 — Եէնիմահալլէսէն Մէզար. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Խթէն. Միրկէօն. Պօյանը. Ր. Հիսար. Պէպէք. (ճումաա կիւնլէրի Արնավ. Օրթա. Պէշիքթաշա սաաթի ուղրայանագ)։ 32

5 — Մէզարպուրնունտան Պէօյիւք. Թարապեա. Պէյզօղ. Եէնիք. Խթէն. Միրկէօն. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավուտքէօյ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։ 19

5 45 Եէնիմահալլէսէն Մէզար. Պէօյիւք. Թարապեա. Եէնիքէօյ. Միրկէօն. Ր. Հիսար. Արնավուտքէօյ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։ 25

6 30 Եէնիմահալլէսէն Պէօյիւք. Թարապեա. Պէյզօղ. Եէնիքէօյ. Միրկէօն. Գանլըճա. Ր. Հիսար. Գանտիլլի. Արնավ. Պէյլերպէյի. Օրթաքէօյ. Գուզկունճուք. Պէշիքթաշ. Իսկիուսար։ 6

8 15 Ր. վէ Ա. Գավաղ. Մէզար. Պէօյիւքտէրէ. Թարապ. Պէյզօղ. Եէնիքէօյ. Պօյանըքէօյ. Ր. Հիսար. Պէպէք. Արնավուտքէօյ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ. Գալաթթաշ։ 17

10 — Եէնիմ. Մէզարպ. Պէօյիւք. Թարապ. Եէնիք. Միրկի Ր. Հիս. Արնա. Գուրու. Օրթա. Պէշիք։ 22

Ճումաա կիւնլէրի ֆաղլա օլարադ ադչամ սաաթի 10-45 տէ Մէզարպուրնունտան պիր վարօր դալդրպ Պէօյիւք. Թարապեա. Եէնիք. Միրկէօն. Հիսար. Արնավ. Օրթա. Պէշիքթաշա ուղրայուպ քէօբրիւյէ ինէճէք սիր։

Արնավուտ էօյնէնդէն էօբէրէտ էյնէյեն վաբօրլարըն վագթը հարէտէներէր։

12 15 Արնավուտքէօյինտէն Գուրու. Օրթա. Պէշիք. 3

12 45 Արնավ. Գուրու. Օրթա. Պէշիք. (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 2

1 15 Արնավ. Գուրու. Օրթա. Պէշիք. (ճումաալարը սաաթի պիրտէ չըգանագ) 29

1 45 Արնավ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիքթաշ։ 22

2 15 Արնավ. Գուրու. Օրթաք. Պէշիք. 3

2 45 Արնավ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիքթաշ. Գալաթթ։ 2

3 20 Արնավ. Գուրուչէշմէ. Օրթաքէօյ. Պէշիք. (ճումաալարը Գուզկունճուքա սաաթի ուղրայանագ) 22

4 — Արնավ. Գուրու. Օրթաք. Պէշիքթաշ։ (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 3

5 15 Արնավ. Գուրու. Օրթա. Գուզկ. Պէշիքթ. Գալաթթաշ։ (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 34

7 — Արնավ. Պէյլէր. Գուզկուն. Պէշիք. Գալաթթաշ։ 4

Ամանորը ճանիպնդէն էօբէրէտ էյնէյեն վաբօրլարի վագթը հարէտէներէր։

12 — Պէյզօղ. Փաշա պաղչէ. Զուպուզլու Գանլը. Ա. Հիսար. Գանտիլ. Վանիք. Զէնկէլ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք։ 19

12 — Վանի. Զէնկէլ. Պէյլեր. Գուզկուն. Գալաթթաշ։ 6

12 45 Պէօյիւքտէրէ. Թարապեա. Պէյզօղ. Փաշապաղ. Գանլրճա. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք։ 25

2 — Պէյզօղաան Փաշա. Գանլը. Ա. Հիսար. Գանտիլ. Վանի. Զէնկէլ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք։ 23

2 30 Պէօյիւքտէրէտէն Պէյզօղ. Փաշապ. Գանլրճա. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք։ 17

3 30 Պէօյիւքտէրէտէն Պէյզօղ. Փաշապ. Զուպուզլ. Գանլրճա Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիքէօյ. Զէնկէլքէօյ. Պէյլերպէյի. (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 28

8 45 Պէօյիւքտէրէտէն Պէյզօղ. Փաշապաղ. Գանլը. Ա. Հիսար. Գանտ. Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլեր. Գուզկուն. Իսկիլիբ. (ճումաա կիւնլէրի Զուպուզլույա տաաթի ուղրայանագ) 23

ճումաա կիւնլէրի ֆաղլա օլարադ ախշամ սաաթի 11 է չէյրէք դալարադ Պէօյիւքտէրէտէն պիր վարօր դալդրպ Պէյզօղ. Փաշապաղ. Զուպուզլու. Գանլրճա. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Պէյլերպէյի. Գուզկունճուք վէ Իսկիլիսարէ ուղրայրպ քէօբրիւյէ ինէճէք սիր։

(Փաղար կիւնէրինդէն մատրա) Քիօբրիւտէն Բուռնալ ճանիպնդէն էյնէյեն վաբօրլարըն վագթը հարէտէներէր։

1 15 Գալաթթաշ. Իսկիլ. Պէշիք. Գուզկուն. Օրթաք. Պէյլերպէյի. Զէնկէլք. Արնավ. Գանտիլ. Ր. Հիսար. Գանլրճա. Միրկէօն. Եէնիք. Պէյզօղ. Թարապեա. Պէօյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ։ 6

1 30 Պէշիքթաշ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիս. Միրկէօն. Եէնիքէօյ. Թարապեա. Պէօյիւքտէ. Եէնիմահալլէ։ 33

2 15 Պէշիքթաշ. Օրթա. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյանը. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Եէնիմա։ 32

3 45 Պէշիքթաշ. Օրթաք. Գուրու. Արնավ. Ր. Հիսար. Միրկէօն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպուրնու. Եէնիմահալլէ։ 25

5 15 Պէշիքթաշ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյանը. Եէնիք. Պէյզօղ. Թարապեա. Պէօյիւք. Մէզարպուրնու. Եէնիմահալլէ. Գավաղլար։ 17

5 30 Գալաթթաշ. Իսկիլ. Պէշիք. Գուզկուն. Օրթա. Պէյլերպէյի. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. Արնավ։ 4

6 30 Պէշիքթաշ. Օրթա. Արնավ. Գանտիլ. Ր. Հիսար. Միրկէօն. Եէնիք. Պէյզօղ. Թարապ. Պէօյիւք։ 23

8 — Պէշիք. Օրթա. Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միր. Եէնիքէօյ. Թարապեա. Պէօյիւք. Եէնիմ. 22

9 15 Արնավ. Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյանըք. Սիմէնեա. Եէնիք. Թարապեա. Պէօյիւք. Մէզարպուր. Եէնիմահալլէ։ (պու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի ուզուդտա իճրա օլունմաճագ տըր։) 25

10 5 Միրկէօն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիմա. (ճումաալարը Գավաղլարա չըգանագ) 34

10 15 Պէշիքթաշ. Պէյլերպէյի. Պէպէք. Ր. Հիսար. Պօյանըք. Եէնիք. Թարապ. Քիրէճտաբ Պէօյիւք. Մէզարպ. Ր. վէ Ա. Գավաղը. (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 33

10 35 Գուրու. Արնա. Պէպ. Ր. Հիսար. Պօյանը. Միրկ. Սիմէն. Եէնիք. Թարա. Պէօյ. Մէզար. Եէնիմա։ (Ճումաա կիւնլէրի Քիրէճ պուրնունա տաաթի ուղրայանագ տըր)։ 32

10 50 Պէշիքթաշ. Օրթա. Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկէօն. Սիմէն. Եէնիք. Թարապ. Պէօյիւք. Մէզարպ. Եէնիքէօյ. Թարա. Պէօյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ։ 20

11 15 Պէպէք. Ր. Հիսար. Միրկէօն. Եէնիքէօյ. Թարա. Պէօյիւքտէրէ. Եէնիմահալլէ։ 17

Քիօբրիւտէն Արնավուտ էօյնէնդէն էյնէյեն վաբօրլարըն վագթը հարէտէներէր։

1 30 Տօղրու Արնավուտքէօյ։ 3

2 15 Տօղրու Արնավուտքէօյ։ 2

3 — Տօղրու Արնավուտքէօյ։ 22

3 39 Տօղրու Արնավուտքէօյ (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 3

9 10 Գալաթթաշ. Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշ. Արնավ. (անանկն ուղրու քէօբրիւյէ) 20

10 — Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ Գուրու. Արնավուտքէօյ։ (անանկն ուղրու քէօբրիւյէ) 3

11 — Գալաթթաշ. Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնավ. (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 29

11 20 Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Գուրուչէշմէ. Արնավ. 3

11 40 Պէշիքթաշ. Օրթաք. Գուրու. Արնավ. (իշպու նէօպէթի ճումաալարը իճրա օլունմայանագ) 2

12 — Պէշիքթաշ. Օրթաքէօյ. Արնավուտքէօյ. (ճումաալարը Գուրուչէշմէյէ տաաթի ուղրայանագ) 22

Քիօբրիւտէն Ամանորը ճանիպնդէն էյնէյեն վաբօրլարըն վագթը հարէտէներէր։

2 30 Իսկիլ. Գուզ. Պէյլեր. Զէնկ. Վանի. Գանտ. Ա. Հիս. Գանլ. Փաշապաղ. Պէյզօղ. Պէօյիւք. Մէզարպ. (ճումաա կիւնլէրի Զուպուզ, տաաթի ուղրայանագ տըր։ 28

4 — Պէշիկ. Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Արնավ. (ճումաա կիւնլէրի Արնավուտքէօյինէ ուղրայուզ Գանտ. Ա. Հիս. Գանլը. Բաշապաղչէ. Պէյզօղ վէ Պէօյիւքտէրէյէ դատար կիտէճէք) 34

9 — Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Ա. Հիս. Գանլը. Բ. պաղչէ Պէյզօղ անանկն ուղրու քէօբրիւյէ (ճումաա կիւնլէրի Պէօյիւքտէրէյէ չըգանագ) 2

9 45 Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Ա. Հիս. Գանլը. Բ. պաղչէ. Պէյզօղ. Թարապ. Պէօյիւք. (ճումաալարը օնտա չըգարագ Զուպուզլույա տաաթի ուղրայանագ տըր)։ 18

10 30 Վանի. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլը. Զուպուզ. Փաշապաղ. Պէյզօղ. Պէօյիւքտէրէ. (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 28

10 45 Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Գանտիլ. Ա. Հիս. Գանլը. Բ. պաղչէ. Պէյզօղ. (ճումաա կիւնլէրի սաաթի 11տէ չըգանագ) 19

11 10 Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլ. Վանի. Ա. Հիս. Գանլը. Պէյզօղ (իշպու նէօպէթի ճումաա կիւնլէրի իճրա օլունմայանագ) 23

11 35 Գալաթ. Գուզ. Պէյլեր. Զէնկէլքէօյ. Վանիքէօյ. (Ճումաա, բաղար վէ եօրթու կիւնլէրինտէն մատաա պիր վարօր մուվագգաթէն սաաթլէրի սաաթի 11 պուչուգտա Եէնիմահալլէսէն զալգուպ Պէօյիւք. Թարապ. Պէյզօղ. Բաշապաղ. Միրկէօն Ր. Հիս. վէ Ա. Հիսարինէ ուղրայրպ քէօբրիւյէ էնէճէք սիր, ադչամլարը սաաթի 8 պուչուգտա քէօբրիւտէն հարաքէթլէ զիքր օլունան իսկէլէլերէ ուղրայարագ Եէնիմահալլէյէ կիտէճէք սիր)։ 6

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼ ՂԱԶԷԹԱ

ՑՈՎ. Թ.

ԹԱՊԻԱՆԷԻ ՊՕՂՈՍ ՔԻՐԻՇՃԵԱՆ

Բերա Շիշլի սօղաղը